

**Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission**

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2013

ROMANIAN

HIGHER LEVEL

**Wednesday, 19 June
09:30 - 12:30**

Citiți cu atenție textul dat și răspundeți la întrebări. Completați toate cele trei părți, bazându-vă pe text. Toate răspunsurile trebuie scrise în limba română.

Absurdul de zi cu zi. Comunicarea

1. Cineva trebuie să reseteze toată comunicarea publică generală. Am impresia că trăim într-o lume complet absurdă, în care fiecare spune și aude ce vrea, fără nici o legătură cu ceea ce spune și aude celălalt. Mi s-a întâmplat foarte des, în ultima vreme, să spun ceva, și vorbele mele să fie redade, mai departe, în cu totul alt sens. Exclud reaua-credință pentru că văd cum această situație se generalizează – nu e vorba doar despre mine, nu e vorba doar despre un anumit mijloc media.

2. În anii '50, erupea pe scenele lumii libere un gen de teatru – zis „al absurdului“, de unii, zis „al deriziunii“, de alții – în care actorii vorbesc unii cu alții, dar nu se ascultă. Piese întregi, capodopere, unele dintre ele, sînt construite din discursuri paralele, fără legătură unul cu celălalt, și nu puține sînt acelea în care personajele încheie piesa rostind onomatopee, litere întîmplătoare, sunete nearticulate în cuvinte. Mai mult, ceea ce spun personajele sînt doar jalnice clișee ale cotidianului mediocru. Vorbele nu mai pot umple spațiul dintre oameni. Singurătatea a învins definitiv. Cuvintele însele s-au surpat. Nonsensul domnește tiranic și absurdul dănuiește savaotic peste bietele ființe năucite și rătăcite în ele însele. Profesorii de actorie spun că acel gen de teatru a și produs un anume stil de actorie. În fine, moda acestui gen dramaturgic a fost depășită. A marcat secolul trecut, a lăsat în istoria literaturii universale nume uriașe, inclusiv nobeliazzi, dar a trecut. Dramaturgia de azi explorează pe alte piste rătăcirile omului. Dar impresia mea este că realitatea la care acel teatru se referea nu a pierit deloc, dimpotrivă, cunoaște, în această vîrstă a democrațiilor europene, un nou moment maxim. Mi se pare sufocant. Chiar e nevoie de cineva („o forță de undeva“, cum spunea un vecin de-al meu acum 35 de ani cînd încerca să-mi vorbească despre Dumnezeu) care să intervină pentru a readuce firescul comunicării printre noi. Altfel, vom muri ca ființe sociale și nici măcar rugăciunea noastră de final nu se va auzi pentru că, pînă atunci, și comunicarea cu Cerul va fi imposibilă, precum este cea de pe Pămînt.

3. Pe de o parte, constat o preocupare tot mai mare a actorilor sociali (corporații sau partide politice, ong-uri sau biserici etc.) pentru comunicarea publică. Au apărut științe ale comunicării. Au apărut școli de toate felurile anume dedicate comunicării. Sînt din ce în ce mai mulți experți în comunicare – mulți dintre ei bine plătiți pentru această expertiză. Comunicarea a devenit o obsesie în sine. Se dau bani grei pe „consultanță“ în comunicare (ghilimelele evocă o anumită doză de ironie în acest caz). Se fac cursuri populare de comunicare și se duc să se antreneze în comunicare oameni de toate vîrstele și din toate profesiile.

4. Pe de altă parte, constat o tendință tot mai accentuată a tuturor celor care vor să comunice spre manipulare, propagandă falsă și minciună sau, cel puțin, spre diversiuni ori trucuri și giumbușlucuri menite să-i deruteze pe toți ceilalți, dacă tot nu pot să-i convingă. Comunicarea a devenit o metodă de a vinde ceea ce ai de vîndut sau de a obține ceea ce ai de obținut. Aceste două preocupări combinate produc un rezultat global dezastruos. Cetatea pare un fel de Babel isteric, în care se

comunică haotic, cacofonic, indescifrabil. Comunicarea, astăzi, face victime mai multe decât un război din vremurile în care ea nu devenise nici industrie, nici știință. Acesta e aspectul grav. Numai că de fiecare dată când situația e gravă, apare și rizibilul într-o formă sau alta. În cazul acesta, în forma caraghiosului. Comunicarea, industrializându-se, profesionalizându-se și autonomizându-se, a produs o nouă specie umană: comunicatorul. Adică omul capabil să comunice bine. Sau, în fine, mai bine decât alții. Acesta e unul gureș, expresiv ca un actor, bine stăpînitor al raționamentului (chiar și sofistic) și al vocabularului (chiar și spurcat). În spatele lui sînt făcătorii de mesaje. Cei care îi spun comunicatorului ce să comunice. Iarși, o evaluare generală ne arată că proliferarea acestui gen nu a adus deloc claritate, limpezime sau rigoare în lumea rețelelor infinite de comunicare, ci a adus mai multă confuzie și mai multă nervozitate. Comunicatorul este, în fond, produsul absurdului generat de căderea comunicării în cronică neputință. Deunăzi, cineva pleda la televizor că politicienii trebuie să aibă comunicatori ca să transmită ceea ce fac sau au ei de gînd să facă. Pentru că am ajuns și aici: avem politicieni care nu pot să comunice. În curînd vom avea alergători care nu pot să alerge, patinatori care nu știu să patineze sau înotători care nu știu să înoate. Pentru acest gen de oameni – tot mai mult produs de mediul nostru social – se vor găsi comunicatorii potriviți care să ne spună cît de bine aleargă, patinează sau înoată ei.

Sever VOINESCU. *Apărut în „Dilema veche”, nr. 424, 29 martie - 4 aprilie 2012*

ÎNTREBĂRI

PARTEA I

(30/100)

Răspundeți la întrebările următoare:

1. Explicați pe scurt următoarele expresii, folosind sinonime sau perifraze și ținînd cont de contextul în care apar:

a) lume complet absurdă	(paragraful 1)
b) jalnice clișee ale cotidianului mediocru	(paragraful 2)
c) se dau bani grei	(paragraful 3)
d) propagandă falsă	(paragraful 4)
e) cronică neputință	(paragraful 4)

(5 puncte)

2. Potrivit observațiilor autorului, cum se manifestă absurdul comunicării, sub ce forme se face el simțit în realitatea zilnică? (paragrafele 1 și 2)

(5 puncte)

3. Prezentați urmările crizei din comunicarea publică descrise de autor în paragrafele 3 și 4.

(5 puncte)

4. Care pot fi „victimele comunicării” la care face referire autorul? („Comunicarea, astăzi, face victime mai multe decât un război din vremurile în care ea nu devenise nici industrie, nici știință.” – paragraful 4)

(5 puncte)

5. Descrieți rolul comunicatorului în societate (în prezent și pe viitor), așa cum este el imaginat de autor (paragraful 4).

(5 puncte)

6. Explicați de ce, potrivit autorului, societatea („cetatea“), sub noile tendințe din comunicare, „pare un fel de Babel isteric, în care se comunică haotic, cacofonic, indescifrabil.“ (paragraful 4).

(5 puncte)

PARTEA a II-a

(30/100)

Comentați afirmația autorului: „Comunicarea a devenit o metodă de a vinde ceea ce ai de vândut sau de a obține ceea ce ai de obținut.“ – paragraful 4 (aproximativ 100 de cuvinte).

PARTEA a III-a

(40/100)

Scrieți un eseu pornind de la una dintre cele două teme propuse mai jos (aproximativ 300 de cuvinte):

1. Cultura nu înseamnă doar o simplă acumulare de cunoștințe.

SAU

2. Să-ți urmezi visul... – o călătorie dulce-amară.